

A Győri Ítéltábla a ... pártfogó ügyvéd által képviselt I.r. és a ... által képviselt kk. **II.r. felpereseknek** a jogtanácsos által képviselt **I.r.** és a **II.r. alperesek** ellen közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2017. április 3. napján kelt 8.P.20.377/2015/88. számú ítélete ellen a II.r. alperes által 91. sorszám alatti és az I.r. felperes 92. sorszám alatti előterjesztett fellebbezéseit folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit megváltoztatja, és az I.rendű felperes keresetét elutasítja.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd első- és másodfokú eljárásban felmerült díját 100% (száz százalék) mértékben az I.rendű felperes viseli.

Az I.rendű felperes által a II.rendű alperes javára fizetendő 15.000,- (tizenötezer) forint perköltség összegét 30.000,- (harmincezer) forintra felemeli.

Kötelezi az I.rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.rendű alperesnek 20.000,- (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a II.r. felperes az I.r. felperes kiskorú gyermeke, akinek törvényes képviselője a perben nem álló édesanyja,

Az I.r. felperes és a II.r. felperes törvényes képviselője között a közös gyermek kapcsolattartásának szabályozása tárgyában gyámhatósági eljárás indult a ...i Gyámhivatalnál. A gyámhivatal a .../2010. számú 2010. október 11-én kelt, 2011. január 10-én jogerőre emelkedett határozatában az I.r. felperes kapcsolattartási jogát oly módon korlátozta, hogy a II.r. felperessel minden páros héten szombaton 10.00-11.00 óráig jogosult kapcsolatot tartani a Gyermekjóléti Szolgálat ... hivatali helyiségében. A határozat rögzítette, hogy a határozat jogerőre emelkedése után a felek kötelesek felvenni a kapcsolatot a szolgálattal, a kapcsolattartás a szolgálat házirendjének elfogadása után, ahhoz alkalmazkodva történhet. A ...i Gyámhivatal eljárása során határozatát nem tudta az I.r.

felperes részére kézbesíteni, így kézbesítési ügygondnokot rendelt ki a részére. A II.r. alperes megkísérelte a kapcsolattartási ügyelet kereteiről szóló megállapodást az érintett felekkel aláírni, azonban azt csak a gyermek törvényes képviselője, édesanyja írta alá, 2010. október 30. napján. Ennek ellenére a kapcsolattartások megkezdődtek és 2011. augusztus végéig az I.r. felperes távollétében és tudomása nélkül, a II.r. felperes és törvényes képviselőjének kötelező megjelenése mellett zajlottak. A II.r. alperes 2011. július hónapban arról tájékoztatta a gyámhivatalt, hogy az I.r. felperes nem kereste a kapcsolatot az intézménnyel és ismeretlen helye miatt vele nem tudott kapcsolatot létesíteni. Ilyen előzmények után a ...i Gyámhivatal az .../2011.számú, 2011. december 3. napján jogerőre emelkedett határozatával megállapította, hogy az I.r. felperes súlyosan visszaél a kapcsolattartás jogával és az anya kérelmére a kapcsolattartás 6 hónapos szüneteltetését rendelte el. Az I.r. felperes e határozat ellen benyújtott fellebbezését a ... Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a .../2011. számú határozatával elutasította, és azt helybenhagyta. A határozat rögzítette, hogy az I.r. felperes tudomással bírt a hatósági eljárásról és nem élt azokkal a lehetőségekkel, amelyek a külföldön tartózkodása ellenére biztosították volna hivatalos iratok átvételének lehetőségét.

Az I.r. felperes 2014. július 22-én panaszt nyújtott be az I.r. alperes Humánpolitikai Főosztálya Népjóléti Osztályára, mint a II.r. alperes fenntartójához és alapítójához. Annak kivizsgálását kérte, hogy a II.r. alperes megsértette az irányadó jogszabályokat a kapcsolattartás biztosítása során. A ... Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által beszerzett azon módszertani állásfoglalás ismeretében - amely szerint az ügyeleti kapcsolattartási megállapodás aláírásának hiányában a kapcsolattartási ügyeletet biztosító szolgáltatónak értesítenie kell az kapcsolattartást szabályozó hatóságot - az I.r. alpereshez intézett panaszát kiegészítette, és kérte a 2010. október 30. - 2011. november 4. között történt kapcsolattartás miatt felelős személyek felelősségre vonását a II.r. alperes mulasztásaira való hivatkozással. Az I.r. alperes a panaszt véglegesen elbírálv 2014. október 9. napján kelt 23019-6/2014. számú levelében az I.r. felperest arról értesítette - a ... Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala eljárásának ismeretében - hogy a II.r. alperes eljárásában kizárólag az kifogásolható, hogy nem értesítették kellő időben a kapcsolattartást szabályozó hatóságot, a kapcsolattartások megghiúsulásáról.

Az I.r. felperes elsősorban közigazgatási jogkörben okozott kár, másodlagosan személyiségi jog megsértése címén 600.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az I.r.-II.r. alpereseket, és a jogsértés megállapítása iránt is keresetet terjesztett elő. A II.r. felperes az I.r. felperessel egyező kereseti kérelmet terjesztett elő azzal, hogy a kártérítés mértékét 300.000 forintban jelölte meg.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A II.r. alperes a kereset másodlagos jogcíme tekintetében arra hivatkozott, hogy felróható magatartás hiányában kártérítési

felelősség nem terheli. Mivel a kapcsolattartás helyszínét biztosító gyermekvédelmi szervként járt el, semmilyen ráhatása nem volt az elsőfokú gyámhatóság eljárására.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a II.r. alperes azzal, hogy az elsőfokú gyámhatóság .../2010. számú határozatában megállapított módon a kapcsolattartás helyszínét biztosító gyermekvédelmi szolgáltatást nyújtó intézményként eljárva nem értesítette az elsőfokú gyámhatóságot arról a tényről, hogy az I.r. felperes a kapcsolati ügyelet igénybevételéről szóló megállapodást nem írta alá, megsértette az I.r., II.r. felperes emberi méltóságát, továbbá a teljes családi élethez való jogát.

Kötelezte a II.r. alperest fizessen meg az I.r.-II.r. felperesek javára személyenként 300.000 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett a pártfogó ügyvédi díj viseléséről, az I.r., II.r. felpereseket az I.r. alperes javára 30.000 forint, illetve 15.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Kötelezte a II.r. alperest, hogy a II.r. felperes eseti gondnoka javára 15.000 forint gondnoki díjat fizessen meg.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben kifejtett indokok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperesekkel szemben közigazgatási jogkörben okozott kár címén követelés nem érvényesíthető. A személyiségi jogsértés címén előterjesztett másodlagos kereset elbírálása során is a régi Ptk. szabályait alkalmazta és megállapította, hogy az I.r. alperes felróható magatartás hiányában nem sértette meg a felperesek személyiségi jogait.

Megítélése szerint azonban a II.r. alperes a kapcsolattartás biztosítása során kifejtett magatartásával a felperesek emberi méltóságához és teljes családi élethez való jogát megsértette. Osztotta a II.r. alperes azon védekezését, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (NM rendelet) módosításával a 9. § /7/ bekezdésében meghatározott haladéktalan értesítési kötelezettség kizárólag 2011. január 1. napját követően terhelte és ez a kötelezettsége kizárólag a felügyelt kapcsolattartás végrehajtása során állt be. Az I.r. felperes és a II.r. felperes törvényes képviselője közötti kapcsolattartás szabályozása során a ...i Gyámhivatal eljárásában megszületett határozat végrehajtásával a helyszínt biztosító kötelezettsége volt a II.r. alperesnek, így nem volt jogszabályon alapuló kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy értesítse a kapcsolattartást szabályozó elsőfokú gyámhatóságot. Megítélése szerint a kapcsolattartást szabályozó gyámhatósági határozat jogerőre emelkedésének nem volt kihatása a láthatásokra, mivel a II.r. alperes szolgáltatóként járt el. Jogszabályi kötelezettsége a gyámhivatali határozat végrehajtása volt, ezért nem vizsgálhatta, hogy a ...i Gyámhivatal jogszerűen értesítette az I.r. felperest a láthatás végrehajtásáról és nem volt lehetősége arra sem, hogy meggyőződjön, jogerős határozat alapján került-e sor a láthatás elrendelésére.

A bíróság a II.r. alperes mulasztásban megnyilvánuló jogellenes magatartását abban látta megállapíthatónak, hogy nem a módszertani útmutatásoknak megfelelő módon biztosította a kapcsolattartási alkalmakat, mivel a ...i Gyámhivatal határozata is rögzítette, hogy a kapcsolattartási ügyelet igénybevételének feltétele, hogy II.r. alperessel a kiskorú gyermek szülei megállapodást kössenek. Ezt a megállapodást azonban csak a gyermek édesanyja írta alá és a II.r. alperes annak ellenére megkezdte a kapcsolattartás helyszínének biztosítását, hogy tudomása volt arról, hogy az I.r. felperes ezt a megállapodást nem írta alá, illetve a kapcsolattartás időpontjairól nem bírt tudomással. A gyermeknek választási lehetőség hiányában úgy kellett megjelennie törvényes képviselője társaságában a kapcsolattartásokon, hogy az eleve eredménytelennek mutatkozott. A bíróság érvelése szerint elvárható lett volna II.r. alperestől annak jelzése az elsőfokú gyámhivatal felé, hogy az I.r. felperes a

megállapodást nem írta alá, így nem lesz eredményes a végrehajtás. Ezzel megnyílt volna annak lehetősége, hogy a közigazgatási hatóság a határozatát módosítsa, tisztázza a tényállást, felderítse az I.r. felperes tartózkodási helyét. Ezzel elkerülhető lett volna, hogy a gyermek a nyilvánvalóan eredményre nem vezető kapcsolattartások sorát élje át, ami alkalmas volt az I.r. felperes tekintélyének rombolására. A jelzés elmulasztásával a II.r. alperes megsértette a felperesek azon jogát, hogy a kapcsolatot egymással felvegyék, és a szülő gyermeki kapcsolatukat helyreállítsák, illetve javítsák.

A bíróság megítélése szerint a II.r. alperes különösen a szakhatóságok által kifejtett szakmai ajánlások alapján nem tudta bizonyítani magatartása felróhatóságának hiányát.

A bíróság az I.r. felperes keresetében meghatározott összeget azon indokkal mérsékelte, hogy az I.r. felperes önként távozott külföldre, megnehezítve ezzel a hivatalok és családtagjai számára a kapcsolattartást, a peradatok szerint voltak információi a gyámhatósági eljárásról, lehetősége volt arra, hogy külföldre távozásával kézbesítési megbízottat hatalmazzon meg, és felhívásra sem adta elő, hogy milyen módon jelentette be adatváltozásait a hatóságok felé. A bíróság a felek a részleges pernyertességére tekintettel rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I.r. felperes és a II.r. alperes terjesztett elő fellebbezést.

A II.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen a per elkülönítését, a II.r. felperes vonatkozásában a per megszüntetését, az I.r. felperest érintően az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és az I.r. felperes perköltségben való marasztalását kérte. Másodlagosan az ítélet megváltoztatásával a kereset vele szemben történő elutasítását, harmadlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő kötelezését kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a II.r. felperes vonatkozásában idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania a Pp. 130. § /1/ bekezdés j./ pontja alapján, illetőleg a pert meg kellett volna szüntetnie a Pp. 157. § a./ pontja alapján. Az I.r. felperes és a gyermek édesanyja között a Győri Városi Bíróság előtt P.20.808/2007/13. számú egyezséget jóváhagyó végzés értelmében a gyermek 2007. június 20. napján anyai nevelésbe és gondozásba került, így törvényes képviselőre, és a II.r. felperes nevében kereset benyújtására az I.r. felperes nem volt jogosult. Ebből eredően alaptalanul hívta fel a bíróság az I.r. felperest az eseti gyám kirendelésére vonatkozó kérelem előterjesztésére, különösen úgy, hogy a szülői felügyeleti jogot gyakorló anya nem is nyilatkozhatott, és a per tárgyát tekintve az érdekellentét fennállása is vitatható.

A II.r. alperes feladata az NM rendelet 7/D. § a./ pontja szerinti konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása volt, egyúttal alkalmas semleges hely biztosításával akként, hogy „a kapcsolattartás a szolgálat házirendjének elfogadása után, ahhoz alkalmazkodva történhet”. A gyámhatósági határozat a II.r. alperes házirendjének elfogadásáról és nem megállapodás kötéséről szól. A házirend 2./ - 3./ pontjai írják elő a kapcsolat ügyeleti szolgáltatás igénybevétele esetén megállapodás kötését a kapcsolat ügyelet helyiségeinek használatáról, a megállapodás aláírása azonban jogot, kötelezettséget nem keletkeztet. Lényegében a szolgáltató és a szolgáltatást igénybe vevők együttműködését rendezi, alapvető célja az intézmény házirendjének betartatása. A II.r. alperes a gyámhatósági határozat szerinti szolgáltatásként biztosította a helyiség használatát, nem vizsgálhatta azt, hogy a perben nem álló ...i Gyámhivatal jogszerűen értesítette az I.r. felperest a láthatás végrehajtásról, és nem volt lehetősége arra sem, hogy meggyőződjön, jogerős határozat alapján került-e sor a láthatás elrendelésére. Hivatkozott arra is, hogy felperesek közötti kapcsolat a II.r. alperest érintő gyámhatósági határozat meghozatalát megelőzően a II.r. alperes magatartásától teljesen

függetlenül megszűnt, ezért az I.r. felperessel való kapcsolatát, vagy annak megítélését a határozat meghozatala nem befolyásolta. Mindezek okán a megállapodás I.r. felperes általi aláírásának és a gyámhatóság erről történő értesítésének elmaradása nem alapozhatja meg a kártérítési felelősséget. Miután a törvényszék is úgy ítélte meg, hogy az I.r. felperes „önként távozott külföldre, megnehezítve ezzel a hivatalok és saját családtagjai számára a kapcsolattartást”, nem volt jogszabályi kötelezettsége a gyámhatóság értesítése, illetve a hatásköri szabályozás miatt nem volt lehetősége a határozat jogszerűségének, vagy az értesítés körülményének vizsgálatára. Téves az a következtetés, hogy a megállapodás alá nem írásáról értesítenie kellett volna a gyámhatóságot, így ennek elmaradásával nem sértette a felperesek személyiségi jogait, így kártérítési felelőssége nem áll fenn.

Kifejtette, hogy a gyámhatósági határozatban foglaltak betartásával, az alapító okiratában foglaltaknak és az együttműködés alapelvi követelményeinek egyaránt eleget tett, egyúttal a gyermek mindenkifelett álló érdekére is figyelemmel volt. Jóhiszeműen és tisztességesen járt el, amikor a kapcsolattartás céljára, együttlétre alkalmas semleges helyiséget biztosított. A hatóság által intézett kapcsolattartási ügybe történő bármilyen beavatkozás a szolgáltatói semlegességet sértette volna, amellet, hogy hatáskör túllépést valósított volna meg, ami az általában elvárható magatartás elvébe ütközött volna (Ptk. 4. §).

Az elsőfokú bíróság a I.r. felperes közrehatását a károk lehetséges bekövetkeztében annak ellenére nem vizsgálta, hogy a Ptk. 340. § /1/ bekezdése alapján elsősorban az I.r. felperes kötelessége lett volna, hogy gyermekével mielőbb felvegye a kapcsolatot intézményi közreműködés nélkül, ezzel szemben a ...i Gyámhivatalánál sem ő kezdeményezett eljárást, hanem az anya. Az ítélet megállapításaiból nem vonható le az a következtetés, hogy a II.r. alperes nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Hangsúlyozta, hogy a szakhatóságok által kifejtett szakmai ajánlások a tájékoztatási kötelezettség 2011. január 1-jei hatályba lépését követően keletkeztek, a konkrét eset pontos ismerete nélküli általános tájékoztatások, ezért azokra történő hivatkozással is megalapozatlan a marasztalása.

Hivatkozott arra, hogy személyiségi jogsérelem esetén önmagában a jogsértés ténye nem alapoz meg nem vagyoni kárigényt, a hátrány bekövetkeztét a károsultnak bizonyítania kell. A bíróság az igazolt hátrányhoz mérten mérlegelheti, hogy milyen összegű kártérítés alkalmas a hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez (BDT1999.44.; EBH2000.302.; BH1993.356.). A perben a nem vagyoni kártérítés konjunktív feltételei közül magatartásának jogellenessége mellett az sem nyert bizonyítást, hogy a felperesek helyzete a korábbiakhoz képest kedvezőtlenül, és hátrányosan változott. A teljes családban élés jogának lényeges és meghatározó tartalma a családok összetartozásából eredő biztonságérzet, a kölcsönös törődés és támogatás, a családi együttlét élménye (BDT2015.3379.). Ezzel szemben az I.r. felperes saját elhatározásából távozott a család életéből: a gyermeket két éves korától édesanyja neveli, őt az I.r. felperes közel három éven át nem kereste, ami a II.r. alperes magatartásától függetlenül bekövetkezett releváns tény. A teljes családban éléshez fűződő személyiségi jogsérelem miatt előterjesztett kártérítési igény ezért ez okból is alaptalan.

Fellebbezésében az I.r. felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a II.r. alperest terhelő marasztalás összegének 600.000 forintra történő felemelését kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytelenül mérlegelte, amikor a kereseti kérelemben meghatározott 600.000 forint összegű követelést 300.000 forintra mérsékelte, azzal az indokkal, hogy az I.r. felperes „nem jelentette be adatváltozásait a hatóságok felé”, és ez a felelős szülői magatartás hiányát bizonyítja. A gyámhatósági eljárásról való tudomás hiányában nem volt abban a helyzetben, hogy

bejelentést tegyen a tartózkodási helyéről a hatóságnak. Az anya annak ellenére, hogy tudott a hollétéről, azt nem jelentette be a gyámhatóságnak, a ...i Gyámhivatalhoz írott levelében azon indokkal kérte az I.r. felperest megillető kapcsolattartási jog korlátozását, hogy az apa hollétéről nem tud, illetve az apával nincs kapcsolata. A Győri Ítéltábla az I.r. felperes és a II.r. felperes édesanyja között folyamatban volt személyhez fűződő jog megsértése iránti perben hozott Pf.I.20.202/2016/17/I. számú jogerős ítéletében megállapította, hogy az anya megsértette a felperes jó hírnévhez való jogát azzal, hogy - többek között - a gyámhatóságnak címzett levelében valótlanul állította, hogy az apa hollétéről nem tud, illetve valótlanul azt állította, hogy nincs kapcsolata az apával. A ... Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának .../2014. számú határozata ugyancsak azt állapította meg, hogy az anyának volt tudomása az elérhetőségéről, lakhelyéről,

azonban ezt elhallgatta a gyámhatóság előtt. Az anya rosszhiszemű joggyakorlása következtében nem tudott arról, hogy bármilyen nyilatkozatot kell tennie a gyámhatóság felé, ezért az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytelen értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy az adatváltozás bejelentésének elmulasztása terhére róható, és a kártérítési igénye ezen indokkal mérsékelhető.

A II.r. alperes fellebbezése alapos.

Az Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezésben megjelölt indokok alapján bírálta felül. Nem volt fellebbezett az elsőfokú ítéletnek a keresetet az I.r. alperessel szemben elutasító rendelkezése, így ez az ítéleti rendelkezés a Pp. 228.§ (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

Az ítéletábra egyetértett a II.r. alperes arra irányuló fellebbezési kérelmével és annak indokaival, hogy az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a II.r. felperes vonatkozásában a Pp. 130.§ (1) bekezdés j.) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, illetőleg meg kellett volna szüntetnie a pert a Pp. 157.§ a./ pontja alapján. Nem volt vitatott, hogy az I.r. felperes és a gyermek édesanyja között a Győri Városi Bíróság előtt P.20.808/2017/13. számú egyezséget jóváhagyó végzés értelmében a gyermek, a II.r. felperes 2007. június 20. napjától az édesanya nevelésébe és gondozásába került. Ez a döntés a családjogi törvény (Csjt.) rendelkezései alapján azt jelentette, hogy a gyermek törvényes képviselőjére, és a II.r. felperes nevében kártérítési kereset benyújtására az I.r. felperes nem volt jogosult. Ezért az elsőfokú bíróság szükségtelenül hívta fel I.r. felperest az eseti gyám kirendelésére vonatkozó kérelem előterjesztésére, különösen annak ismeretében, hogy a szülői felügyeletet ténylegesen gyakorló édesanyját nem nyilatkoztatta meg, és az érdekellentét fennállása sem volt megállapítható. Az Ítéletábra ezen indokok alapján a tárgyalás berekesztését megelőzően kihirdetett végzésével a II.r. felperes vonatkozásában a pert a Pp. 251.§ (1) bekezdése alapján megszüntette, és az elsőfokú ítéletnek a II.r. felperesre vonatkozó fellebbezett rendelkezéseit hatályon kívül helyezte.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, az így feltárt tényállásból azonban téves jogkövetkeztetést vont le, amikor azt állapította meg, hogy II.r. alperes az ítélet rendelkező részében írt magatartásával, mint a kapcsolattartás helyszínét biztosító gyermekvédelmi szolgáltatást nyújtó intézmény megsértette a felperesek emberi méltóságát, továbbá teljes családi élethez való jogát.

A másodfokú bíróság a jogvita érdemét illetően osztotta a II.r. alperes fellebbezésben kifejtett - az elsőfokú eljárás során részben az elsőfokú bíróság által is elfogadott - álláspontját. Az

elsőfokú bíróság - a II.r. alperes védekezését elfogadva - helyesen fejtette ki, hogy a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet módosításával a 9.§ (7) bekezdésében meghatározott haladéktalan értesítési kötelezettség kizárólag 2011. január 1. napját követően terhelte a II.r. alperest, és ez a kötelezettsége kizárólag a felügyelt kapcsolattartás végrehajtása során következett be.

A ...i Gyámhivatal eljárásában hozott határozat végrehajtása során a jogszabályi rendelkezés alapján a II.r. alperesnek, mint szolgáltatónak kizárólag a helyszínt biztosító köteleme volt. Nem volt jogszabályon alapuló kötelezettsége, hogy értesítse a kapcsolattartást szabályozó elsőfokú gyámhatóságot az elmaradt kapcsolattartásokról. Az elsőfokú bíróságnak az ítéletben kifejtett azon álláspontja is helyes volt, hogy a kapcsolattartást szabályozó gyámhatósági határozat jogerőre emelkedésének nem volt kihatása a kapcsolattartásokra. Mivel a II.r. alperesnek a jogszabály alapján fennálló kötelezettsége volt a gyámhivatali határozat végrehajtása, nem vizsgálhatta, hogy a ...i

Gyámhivatal I.r. felperest a kapcsolattartás végrehajtásáról jogszerűen értesítette-e, és azt sem kellett vizsgálnia, hogy jogerős határozat alapján került-e sor az intézményi kapcsolattartás elrendelésére.

A másodfokú bíróság osztotta a II.r. alperesnek azt a fellebbezésben írt hivatkozását is, hogy a gyámhatósági határozatban foglaltak betartásával az alapító okiratában foglaltaknak az együttműködés alapelvei követelményeinek egyaránt eleget tett, jóhiszeműen és tisztességesen járt el, amikor a kapcsolattartás céljára alkalmas semleges helységet biztosította. A gyámhatóság által intézett kapcsolattartási ügybe történő bármilyen beavatkozás a szolgáltatói semlegességet sértette volna.

A bírói gyakorlat értelmében a teljes családban élés jogának lényeges tartalma a család összetartozásából eredő biztonságérzet, a kölcsönös törődés és támogatás, a családi együttlét élménye (BDT.2015.3379.) A nem vitatott peradatok szerint az apa és gyermek közötti kapcsolat a II.r. alperest érintő gyámhatósági határozat meghozatalát megelőzően már évekkel korábban megszűnt, az I.r. felperes saját elhatározásából távozott a család életéből. Az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az I.r. felperes önként távozott külföldre, megnehezítve ezzel a hivatalok és saját családtagjai számára a kapcsolattartást. Mindezen tényekre teljesen nyilvánvalóan semmilyen közrehatása nem volt, nem lehetett a II.r. alperesnek.

Ez azt jelentette, hogy a gyermeknek az I.r. felperessel való kapcsolatát vagy annak megítélését a gyámhatósági határozat meghozatala nem befolyásolta, így a megállapodás I.r. felperes által sérelmezett aláírásának elmaradása és a gyámhatóság erről történő értesítésének elmaradása nem sértette I.r. felperesnek a teljes családban éléshez fűződő, nevesített személyiségi jogát, nem alapozhatja meg a II.r. alperes kártérítési felelősségét.

A kapcsolattartás tárgyában évekkel ezelőtt létrejött megállapodás alapján az I.r. felperes kötelessége lett volna a Csjt. rendelkezései alapján is, hogy a különélő kiskorú gyermekével intézményi közreműködés nélkül mielőbb felvegye a kapcsolatot. Az elmaradt - bírósági, vagy gyámhatósági határozatban rögzített - folyamatos kapcsolattartás pótlása tekintetében a gyermeket nevelő, illetőleg a különélő szülő köteles eljárni. Ők jogosultak a teljes családi életben éléshez való jogot gyakorolni, erre ők hivatottak, és nem a hatóságként, szolgáltatóként eljáró II.r. alperes. Ilyen körülmények alapján a II.r. alperesnek nem róható fel - és nem is volt jogszabályi kötelezettsége -, hogy a megállapodás I.r. felperes általi aláírásának elmaradásáról nem értesítette a kapcsolattartást szabályozó gyámhatóságot.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. felperes panaszának kivizsgálása során keletkezett, a Kormányhivatal válaszában rögzített, módszertani útmutatásokban megfogalmazott azon

megállapításra alapította, hogy a II.r. alperes eljárásában kizárólag az kifogásolható, hogy nem értesítette kellő időben a kapcsolattartást szabályozó hatóságot a kapcsolattartások megghiúsulásáról. Ez a módszertani ajánlás sem fogalmazta meg azonban a II.r. alperes mulasztását, az alá nem írt megállapodás elmaradása vonatkozásában indokolt értesítési kötelezettség tekintetében. A II.r. alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a módszertani útmutatások a perbeli eset pontos ismerete nélkül születtek, ezért azokra alapítottnak nem állapítható meg a II.r. alperes - kártérítési felelősségét megalapozó - felróható, jogellenes magatartása.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból a Ptk. irányadó rendelkezései alapján (Ptk.84.§.

(1) bekezdés), hogy akit személyhez fűződő jogában megsértenek kártérítést is követelhet a polgári jogi felelősség szabályai alapján. (Ptk.339.§.(1) bek.)

A bíróság egyetértett a II.r. alperesnek azzal a fellebbezésben kifejtett érvelésével is, hogy a személyiségi jogi sérelem esetén önmagában a jogsértés ténye nem alapoz meg nem vagyoni kárigényt. A károsultnak a hátrány bekövetkezését is bizonyítania kell, és a bíróság ezen igazolt hátrányhoz mérten mérlegelheti, hogy milyen összegű kártérítés lehet alkalmas a hátrány csökkenéséhez vagy kiküszöböléséhez (BDT.1999.44.,EBH.2000.302, BH.1993.356.,BH.2001.12.). A nem vagyoni kártérítés jogszabályban meghatározott (rég. Ptk. 339.§ (1) bekezdés) feltételei közül az alperesi magatartás jogellenessége mellett azonban az I.r. felperes azt sem bizonyította, hogy helyzete a korábbiakhoz képest kedvezőtlenül és hátrányosan változott, így ezen okból is alaptalan a személyiségi jog megsértésére alapított, kártérítés címén előterjesztett kereseti kérelme.

Az elsőfokú bíróság az Alaptörvény által is védett, és a Ptk. 76.§.-ában külön is nevesített emberi méltóság megsértését is megállapította a II.r. alperes terhére. Az emberi méltóság törvény által védett, magas rangú kiemelendő érték, a személyiségi jogok „anyajoga”, minden konkrét személyiségi jognak az eredője. Az ítélet megítélése szerint ezen alapjog sérelmére alapul szolgáló magatartást a II.r. alperes nem tanúsított. Ítéletének indokolásában az elsőfokú bíróság sem fejtette ki, hogy milyen tényállásbeli és jogi indokok alapján látta megvalósulni ezen alapjog, személyiségi jog sérelmét. A II.r. alperes sérelmezett magatartása nem csorbította, sértette az I.r. felperes személyiségét.

Mindezen indokokra tekintettel, az értékelt peradatok alapján az ítélet arra a következtetésre jutott, hogy az I.r. felperes emberi méltóság megsértésére, a teljes családi életéhez fűződő jog, mint személyiségi jog megsértésére alapított keresete alaptalan a II.r. alperessel szemben.

A kártérítési igény jogalapjának hiányában az I.r. felperesnek az ítélet megváltoztatására a II.r. alperest terhelő kártérítési összeg felemelésére vonatkozó kereseti kérelmét nem kellett vizsgálni, így nem kellett értékelni az I.r. felperes fellebbezésének azon indokait, amit az elsőfokú ítélet megváltoztatásának alapjaként előadott.

A másodfokú bíróság a kifejtett indokokra figyelemmel a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és az I.r. felperes keresetét elutasította.

Az ítélet döntése az I.r. felperes teljes pervesztességét jelentette, ezért az első- és másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvédi díjat és az II.r. alperes képviselőjével az első-, másodfokú eljárásban felmerülő költségeket a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján teljes mértékben az I.r. felperes köteles viselni. A II.r. alperesi képviselő jogtanácsosi díjból álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján megállapított elsőfokú perköltségének összegét az ítélet 30.000,- Ft-ra emelte fel, az alperesi képviselő másodfokú perköltségét az IM. rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján 20.000,- Ft összegben állapította meg.

A felek költségmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§ (1) és 14.§-a alapján az állam viseli.

Győr, 2017. október 26.

Dr. Világi Erzsébet sk. a
tanács elnöke

Dr. Kovácsfi László sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

kiadó